

Ce sont les verbes dont la troisième lettre radicale est un Yod qui peut devenir quiescent, נָחַי לְמַד יו"ד, en abrégé נל"י. Exemple : קָנִיתָ, *tu achetais*. Dans beaucoup de grammaires, en particulier plus anciennes, on appelle souvent cette catégorie les ל"ה, car le Yod de la racine peut être remplacé par un Hé dans la conjugaison, en particulier dans la forme qui sert de base, c'est-à-dire la troisième personne du masculin singulier du passé (c'est l'entrée du dictionnaire pour les verbes). Exemple : קָנָה, *il achetait*.

Sont exclus de cette catégorie les quelques racines dont la troisième radicale est un Hé consonantique (voir la fin du portique 14).

Les verbes ל"י se conjuguent comme les שְׁלָמִים, en y incorporant les changements suivants.

Le passé (à toutes les conjugaisons)

L'un des problèmes qui se pose est celui de l'effondrement de la diphtongue יֶX¹. Elle peut devenir soit יֶX, soit יֶX̄. Voici en résumé les changements au passé :

1- Pour le נִסְתָּר, la נִסְתַּרְתָּ et les נִסְתָּרִים, נִסְתָּרוּת, la troisième radicale disparaît. A toutes les conjugaisons, on a les terminaisons suivantes :

נִסְתָּר	נִסְתַּרְתָּ	נִסְתָּרִים / נִסְתָּרוּת
יֶX-הָ	יֶX-תָּהּ	יֶX-

2- Devant le suffixe נוּ- (מְדַבְּרִים), la diphtongue יֶX devient יֶX̄ dans toutes les conjugaisons .

3- Aux autres personnes, la diphtongue יֶX devient יֶX̄, au קָל et au פְּעִיל. Elle devient généralement יֶX̄ aux autres conjugaisons.

Le présent (à toutes les conjugaisons)

Il se comporte comme les שְׁלָמִים, les terminaisons étant :

תְּחִיד	יְחִידָה	רְבִים	רְבוּת
יֶX-הָ	יֶX-יתָ / יֶX-הָ	יֶX-ים	יֶX-ות

¹Le X symbolise la seconde radicale dans toute cette introduction.

Pour la יְחִידָה, la terminaison ה־X est employée au קל et au הַפְעִיל. La terminaison י־X est employée généralement pour les autres conjugaisons.

Le קָנוּי du קל se forme avec un Yod : קָנוּי.

Le futur (à toutes les conjugaisons)

Il se comporte comme les שְׁלֵמִים, les terminaisons étant :

ה־X pour les מְדַבְּרִים, נֹסְתָר, נֹכַח, מְדַבֵּר

י־X pour la נֹכַחַת

ו־X pour les נֹסְתָרִים, נֹכַחִים

יָה־X pour les נֹסְתָרוֹת, נֹכַחוֹת

Il existe un futur raccourci pour les verbes ל"י (voir portique 24).

L'impératif (à toutes les conjugaisons)

Il se comporte comme les שְׁלֵמִים, les terminaisons étant :

נֹכַח נֹכַחַת נֹכַחִים נֹכַחוֹת

ה־X י־X ו־X יָה־X

Attention au נֹכַח qui est vocalisé avec צִירִי, et non avec סְגוּל. Pour le retenir, on peut retenir la formule צִירִי / צוּי.

L'infinitif (à toutes les conjugaisons)

Il se comporte comme les שְׁלֵמִים, les terminaisons étant :

- à l'infinitif absolu du קל, du נִפְעֵל (devant le passé et le présent), et du פְּעֵל : ה־X. Aux autres conjugaisons : י־X.

- à l'infinitif construit de toutes les conjugaisons : X-וֹת.

Nous indiquons seulement les formes différentes des שְׁלֵמִים.

קל, עָבַר

שְׁלֵמִים	קָנָה, acheter
שָׁמְרָתִי	קָנִיתִי
שָׁמְרָתְךָ	קָנִיתְךָ
שָׁמְרָתוֹ	קָנִיתוֹ
שָׁמְרִי	קָנֵה
שָׁמְרֵהּ	קָנֵתֶהּ
שָׁמְרֵנוּ	קָנֵינוּ
שָׁמְרֵתֶם	קָנֵיתֶם
שָׁמְרֵתָן	קָנֵיתָן
שָׁמְרוּ	קָנוּ

קל, בִּינוּי פֻעַל		קל, בִּינוּי פְּעוּל	
שׁוֹמֵר	קוֹנֵה	כָּתוּב	קָנִי
שׁוֹמְרֵת	קוֹנֵה	כְּתוּבָה	קָנִיָּה
שׁוֹמְרִים	קוֹנִים	כְּתוּבִים	קָנִיִּים
שׁוֹמְרוֹת	קוֹנוֹת	כְּתוּבוֹת	קָנִיּוֹת

קל, עֲתִיד

אֲשָׁמַר	אֶקְנֶה
תִּשְׁמָר	תִּקְנֶה
תִּשְׁמְרֵי	תִּקְנֵי
יִשְׁמַר	יִקְנֶה
נִשְׁמָר	נִקְנֶה
תִּשְׁמְרוּ	תִּקְנוּ
תִּשְׁמְרֶנָּה	תִּקְנִינָה
יִשְׁמְרוּ	יִקְנוּ

קל, צֻוִי

שָׁמַר	קָנָה
שָׁמְרֵי	קָנִי
שָׁמְרוּ	קָנוּ
שָׁמְרֶנָּה	קָנִינָה

קל, מְקוּר

שָׁמַר	קָנָה
לְשָׁמַר	לְקַנּוֹת
מִשְׁמָר	מִקְנוֹת

נפעל, עבר

שָׁלְמִים	גלה, être exilé, se révéler
נְשַׁמְרֵתִי	נְגַלִּיתִי
נְשַׁמְרֶתָּ	נְגַלִּיתָ
נְשַׁמְרֶתָּ	נְגַלִּיתָ
נְשַׁמְרֶה	נְגַלְהָה
נְשַׁמְרֶה	נְגַלְתָּה
נְשַׁמְרֶנוּ	נְגַלִּינוּ
נְשַׁמְרֶתֶם	נְגַלִּיתֶם
נְשַׁמְרֶתֶן	נְגַלִּיתֶן
נְשַׁמְרוּ	נְגַלוּ

נפעל, בינוני

נְשַׁמְרֶה	נְגַלְהָה
נְשַׁמְרֶתָּ	נְגַלִּיתָ
נְשַׁמְרֶים	נְגַלִּים
נְשַׁמְרֶוֹת	נְגַלוֹת

עתיד, נפעל

אֶשְׁמְרֶה	אֶגַּלְהָה
תִּשְׁמְרֶה	תִּגַּלְהָה
תִּשְׁמְרֵי	תִּגַּלִּי
יִשְׁמְרֶה	יִגַּלְהָה
נְשַׁמְרֶה	נְגַלְהָה
תִּשְׁמְרוּ	תִּגַּלוּ
תִּשְׁמְרֶנָּה	תִּגַּלִּינָה
יִשְׁמְרוּ	יִגַּלוּ

¹Plus rarement נְגַלְהָה.

צווי, נפעל

הַשְׁמֵר	הַגְּלֵה ¹
הַשְׁמְרֵי	הַגְּלֵי
הַשְׁמְרוּ	הַגְּלוּ
הַשְׁמֵרְנָה	הַגְּלִינָה

מקור, נפעל

נִשְׁמֹר / הַשְׁמֵר	נִגְלָה / הַגְּלֵה
לְהַשְׁמֵר	לְהַגְּלוֹת
מִהַשְׁמֵר	מִהַגְּלוֹת

עבר, פעל

שָׁלַמְתִּים	צִוְּהָ, <i>ordonner</i>
לְמַדְתִּי	צִוְּיַתִּי ²
לְמַדְתָּ	צִוְּיַתְּ
לְמַדְתָּ	צִוְּיַתְּ
לְמַד	צִוְּהָ
לְמַדָּה	צִוְּוָהָ
לְמַדְנוּ	צִוְּיָנוּ
לְמַדְתֶּם	צִוְּיַתְּכֶם
לְמַדְתֶּן	צִוְּיַתְּכֶן
לְמַדּוּ	צִוּוּ

בינוני, פעל

מְלַמֵּד	מְצַוֵּה
מְלַמְּדֹת	מְצַוֵּה
מְלַמְּדִים	מְצַוִּים
מְלַמְּדוֹת	מְצַוֹת

¹ Avec צִוְּיַי.² On trouve dans la Bible des formes avec צִוְּיַי et non avec חִוְּיַי.

עָתִיד, פֻּעַל

אֶלְמַד	אֶצְוֶה
תִּלְמַד	תִּצְוֶה
יִלְמְדוּ	יִצְווּ
תִּלְמְדוּ	תִּצְווּ
יִלְמְדוּ	יִצְווּ
תִּלְמְדוּ	תִּצְווּ
יִלְמְדוּ	יִצְווּ
תִּלְמְדוּ	תִּצְווּ
יִלְמְדוּ	יִצְווּ
תִּלְמְדוּ	תִּצְווּ
יִלְמְדוּ	יִצְווּ
תִּלְמְדוּ	תִּצְווּ
יִלְמְדוּ	יִצְווּ
תִּלְמְדוּ	תִּצְווּ
יִלְמְדוּ	יִצְווּ

צוּי, פֻּעַל

לְמַד	צִוֶּה
לְמַדִּי	צִוֵּי
לְמַדוּ	צִוּוּ
לְמַדְנָה	צִוִּינָה

מְקוֹר, פֻּעַל

לְמַד	צִוֶּה
לְלַמֵּד	לְצַוֹת
מִלְמַד	מִצְוֹת

עָבַר, פֻּעַל

כִּבְדַּתִּי	צִוִּיתִי
כִּבְדַּתְךָ	צִוִּיתְךָ
כִּבְדַּתְךָ	צִוִּיתְךָ
כִּבְדִּי	צִוֶּה
כִּבְדְּךָ	צִוֶּהְךָ
כִּבְדְּנוּ	צִוִּינוּ
כִּבְדְּתֶם	צִוִּיתֶם
כִּבְדְּתֶן	צִוִּיתֶן
כִּבְדוּ	צִוּוּ

בִּינוּנִי, פִּעֵל

מְכַבֵּד	מְצַוֶּה
מְכַבֵּדָת	מְצַוֶּהוּ
מְכַבְּדִים	מְצַוִּים
מְכַבְּדוֹת	מְצַוֹת

עֲתִיד, פִּעֵל

אֶכְבֵּד	אֶצַּוֶּה
תְּכַבֵּד	תְּצַוֶּה
תְּכַבְּדִי	תְּצַוִּי
יְכַבֵּד	יְצַוֶּה
וְכַבֵּד	וְצַוֶּה
תְּכַבְּדוּ	תְּצַוּוּ
תְּכַבְּדֶנּוּ	תְּצַוֶּינָה
יְכַבְּדוּ	יְצַוּוּ

L'infinitif absolu est צִוֶּה.

עָבַר, הַתְּפִיעֵל

שְׁלָמִים	הַתְּגַלָּה, <i>se révéler</i>
הִתְלַמְּדִי	הִתְגַּלִּיתִי ²
הִתְלַמְּדִתְּ	הִתְגַּלִּיתְּ
הִתְלַמְּדִתְּ	הִתְגַּלִּיתְּ
הִתְלַמְּדִי	הִתְגַּלִּי
הִתְלַמְּדֶה	הִתְגַּלִּתְּהָ
הִתְלַמְּדֶנּוּ	הִתְגַּלִּינוּ
הִתְלַמְּדוּם	הִתְגַּלִּיתֶם
הִתְלַמְּדוּן	הִתְגַּלִּיתֶן
הִתְלַמְּדוּ	הִתְגַּלּוּ

¹On peut avoir aussi une forme מְצַוֶּה.²On trouve dans la Bible des formes avec חִירִיק et non avec צִירִי : תְּגַלִּיתִי.